

SPROG REKORD

Sprogpakken

Forankring af praksis i et innovativt perspektiv

22-05-2011 6-dages kursus SU/M... **Sprogpakken - praksis der gør en forskel**

Logos: COX, VIA, UCC

SPROG REKORD

Indhold

- **12.30-12.45** – Om at skabe længsler og drømme
  - Innovation som en måde at møde udfordringer på
- **12.45-13.00: Innovation** – oplæg v. underviser og fælles dialog
  - Innovation i pædagogisk arbejde
  - Forskellige kontekster for udvikling
  - Innovativt arbejde
  - Prejekt – projekt
  - At komme i gang med prejektet
    - Innovationslamanten, erfaringstrekanten, omvendt brainstorming
- **13.00-13.30: I gang med innovation** – Gruppearbejde i reflekterende teams
  - Øvelse: Omvendt brainstorming
- **13.30 – 13.45: Afslutning**
  - Afslutning og fælles refleksion
- **13.45**
Forankring af sprogpakken i et innovativt perspektiv
Implementering af innovative processer i dagtilbud
Tekst: Torben Næsby s. 131 i Servicestrejse 2009 + 2 tekster (Næsby og Darse).

Sprogpakken - praksis der gør en forskel

SPROG REKORD

Om at møde udfordringer: skabe længsler og drømme...

"Hvis du vil bygge et skib, skal du ikke kalde folk sammen for at købe træ, skaffe værktøj, uddelegere opgaver og organisere arbejdet. Nej, du skal hellere lære folk, at længes efter det store grænseløse hav."

Antoine de Saint-Exupéry
(fransk pilot og forfatter - bla. 'Den lille prins')

Sprogpakken - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE Om at møde udfordringer gennem innovation

- Det pædagogiske personale møder til stadighed nye udfordringer og krav 'ovenfra' (fx om sprogscreening, læreplaner, børnemiljøvurdering, 'det sunde måltid'), der kolliderer med en daglig praksis om væren med børnene.
- Det pædagogiske personale må derfor
  - begrunde og synliggøre egen praksis for at gå i dialog med omverdenen om mødet med udfordringerne.
  - vide, hvad de ved (og kan), og hvad de ikke ved, men kan komme til at vide.
  - arbejde på en måde, så de kreative og mangfoldige idéer og arbejdsformer i praksis dokumenteres og evalueres.
- En vej hertil kan være at udvikle en strategi for innovation i pædagogisk arbejde.

LEVERNE **Sprogpraksis** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE Innovation i pædagogisk arbejde

- "Styret kreativ proces, hvor målet er at skabe værdi for andre" (Næsby:2009:119).
- Social innovation
  - Meningen og hensigten med innovation i pædagogisk arbejde er, at værdien er ikke-kommerciel.
  - Værdien omhandler børn og deres læring, trivsel og udvikling.
- Innovation kendetegnes her ved en proces, der omhandler
  - udvikling og omsætning af idéer til forbedring af konkrete handlinger og arbejdsmåder, der skaber ny værdi for praksis.

LEVERNE **Sprogpraksis** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE Innovation i pædagogisk arbejde

- Innovation handler om
  - Nye arbejdsgange og samarbejdsformer.
  - Nye metoder i arbejdet.
  - Ny didaktik.
  - Nye måder at servicere forældre, og andre eksterne samarbejdspartnere på.
- Innovation udfordrer og påvirker
  - Struktur.
  - Ledelse.
  - Ressourcer.
  - Medarbejdere og børnene.
  - Opgaver og mål.

LEVERNE **Sprogpraksis** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE

Forskellige former for innovation

- Inkrementel innovation
  - Anvende det man har på en ny måde
  - Fx ændringer i måder at gennemføre forældresamtaler.
  - Fx Nem ID i stedet for digital signatur.
- Radikal innovation
  - Nye koblinger, nye måder – fundamental ændring af arbejdets organisering og det pædagogiske personales selvforståelse
  - Fx implementering af læreplaner.
  - Fx Internettet....

BERGSTEDTALLEN **Sprogpakken** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE

Forskellige niveauer i innovation

- Hvad fremmer og hæmmer innovation?
  - Det personlige
    - Modstand mod forandringer.
    - Behov for udvikling af nye kompetencer.
    - Personlige bagvedliggende antagelser eller forforståelser.
    - Manglende oplevelse af mening og sammenhæng.
    - Individuelle stressorer.
  - Det fælles – gruppen af medarbejdere
    - Mangfoldigheden af kompetencer – og eventuelle behov for udvikling af nye kompetencer.
    - Kreative arbejdsformer.
    - Vilje til forandring.
    - Inklusion – tryk i relationerne, gruppetilhørsforhold.
  - Det organisatoriske
    - Fælles værdigrundlag.
    - Ekspliciterede programmer (opgavebeskrivelser, metoder, handlingsplaner, læreplanen).

BERGSTEDTALLEN **Sprogpakken** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE

To kontekster for udvikling

- Lineær kontekst
  - Ét univers og én sandhed (en naturvidenskabelig logik).
  - Ekspertadfærd.
  - Klare hierarkier, procedurer og regler som dikteres.
  - Instrukтив og autoritativ adfærd.
- Cirkulær kontekst
  - Multiverser – mange forståelser af verden.
  - Dialogisk adfærd.
  - Regler og løsninger forhandles/emmergerer.
  - Deltagerdrevne processer, coaching og uddelegering.

BERGSTEDTALLEN **Sprogpakken** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERE

Omsættelse af ny viden

- Tidligere
  - Spørgsmål om overføring (transfer) af retningslinjer, metoder eller koncepter til praksis.
- Nu
  - Kommunikation, dialog og translation.
  - Deltagerne i praksis må nødvendigvis være aktive medspillere og kunne se mening og muligheder.

© Uddannelsescenteret 2011 **Sprogpraksis - praksis der gør en forskel**

SPROG LEVERE

Betingelser for innovation

- Innovation afhænger af:
  - Tilstedeværelse af de rette betingelser
    - At dagtilbuddet afgrænser sig som profession fra andre professioner. Dvs. personalet er præcise mht., hvordan de begrunder, planlægger og gennemfører pædagogiske processer samt dokumentation, evaluering og refleksion som afsæt for kontakt til omverdenen mht. værdigrundlag og begrundelser for valg af arbejdsformer og metoder.
  - Personalet har mulighed for at gennemføre innovative processer
    - Tid og rum
  - Personalets/personers egen selvforståelse og handlinger

© Uddannelsescenteret 22-05-2011 6-dages kursus SUM 2011 **Sprogpraksis - praksis der gør en forskel**

SPROG LEVERE

Innovativt arbejde

<ul style="list-style-type: none"> • Prejekt <ul style="list-style-type: none"> – Målsøgende – Divergent – Ikke lineært – Kaostid – Procesdrevet – Forlænget og åbent beslutningsrum 	→	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt <ul style="list-style-type: none"> – Målstyret – Konvergent – Lineært – Tidsbegrænset – Resultatdrevet – Hurtige beslutninger
--	---	--

© Uddannelsescenteret 2011 **Sprogpraksis - praksis der gør en forskel**

SPROG LEVERNE

Koncepter

- Konceptualisering – begrebsliggørelse
  - Ofte taler vi meget uden at komme videre – vi bruger for brede begreber
    - Fx anerkendelse, tillid, respekt, nærvær, relationer, sprogarbejde, samtaler i hverdagen...
  - Ord er tit ikke tilstrækkelige, hvis nye koncepter skal skabes – en barriere er indforståethed
    - Vi tror, at der er fælles forståelse for hvad anerkendelse er, og hvordan man arbejder med det.
  - Fx tegne i stedet for – lave prototype – der sker noget nyt – man kommunikerer på en ny måde og samtidig skabes relationer
    - Ved fx at tegne, arbejde med rollespil, skabe narrative historier/fortællinger.

BERGSTRØM **Sprogakademiet** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE

Viden

- Viden: Undersøge og udfordre viden
  - Videnskabelig viden.
  - Individets egen udviklede viden (gennem erfaring, refleksion og praksis).
  - Fællesskabets egen udviklede viden.
- Erfaring: Individets mentale programmering ændres typisk ikke trods ændring og udbygning af ny viden

BERGSTRØM **Sprogakademiet** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVERNE

Ikke-viden

- Undersøge og udfordre ikke-viden
  - Det vi ved, at vi ikke ved
  - Det vi ikke ved, at vi ikke ved
  - Det vi ikke ved, at man kunne vide
- Det er i ikke-viden, at gnisten til det nye opstår – men ikke-viden kræver mod, for hvem tør udstille sin ikke-viden?

BERGSTRØM **Sprogakademiet** - praksis der gør en forskel

SPROG LEVENET **Relationer**

- Relationer forbinder mennesker –
  - Sympati/antisypati, inkludere/ekskludere, have magten/være magtesløs.
  - Det er relationerne, der afgør om vi kommer ud i ikke-viden.
  - Tillid og respekt for hinanden.
  - Vi er blevet dårlige til at give relationerne tid – men meget vigtigt.
  - Relationer hænger sammen med mening og dybde, men overses eller glemmes, fordi vi har travlt.
- Typisk anerkender vi ikke vigtigheden af relationer, fordi vi tager udgangspunkt i et rationelt verdensbillede.
- Erfaring: Dét, hvor der er skabt et fælles afsæt og en fællesmængde, som består af bidrag fra alle deltagere, er der langt større chance for at skabe innovative processer og innovation end dér, hvor man går direkte til sagen.

BERGSTRØM **Sprogakademiet - praksis der gør en forskel**

SPROG LEVENET **Involvering – meningsdannelse**

- Erfaringstrekanter – en nedefra og opstyret proces

Find svar fra tre positioner

BERGSTRØM **Sprogakademiet - praksis der gør en forskel**

SPROG LEVENET **Omvendt brainstorming – få fat i ikke-viden**

- Omvendt brainstorm blev oprindeligt "opfundet" til at finde svage sider ved idéer, men har vist sig at være et redskab, som er egnet, hvis idéudviklingen i en gruppe er gået lidt i stå. Den skaber stemning og ny energi i gruppen, da det oftest er sjovt og nemt at skabe negative idéer. Teknikken anvendes bedst i grupper.
  - Redskabet består af 4 faser
  - 1. Positiv opgaveformulering
Formuleringen skal være kort og helst et spørgsmål.
  - 2. Negativ opgaveformulering
Opgaven må gerne formuleres på flere negative måder. Vælg de mest negative og ekstreme formuleringer.
  - 3. Negative idéer
Skab så mange negative idéer som muligt – spontant og kritikløst. Idéerne må ikke vurderes eller bedømmes.
  - 4. Positive idéer
Alle negative idéer gennemgås. Nogle negative idéer kan umiddelbart vendes og ændres til positive idéer. Andre idéer giver helt nye input, og nogle provokerer, så man ser helt nye muligheder. Under processen må idéerne ikke vurderes eller bedømmes.
- Tips og gode råd
  - Nogle gange kan det være svært at se de muligheder, som ligger lige for, pga. vaner, blokeringer m.v. – hjernen modarbejder os. Derimod kan det til tider være betydelig lettere at beskrive det, som IKKE kan lade sig gøre, og som er dårlige idéer. Dette er kernen i Omvendt Brainstorm. Alt det, som ikke er brugbart, vendes rundt, hvorefter der opstår noget brugbart.

Kilde: Niels Krojgaard, Kursusleder, Copyright IFF 2005

BERGSTRØM **Sprogakademiet - praksis der gør en forskel**

SPROG PRAKTISKE

Øvelse: Omvendt brainstorming

- Mål
  - Lave positive problemformuleringer for at arbejde med børns sprog.
- Indhold og metode
  - Omvendt brainstorming.
- Forventninger til præstationer
  - Tidsplan aftales.
  - Arbejdsform: Gruppearbejde.
  - Produktkrav: Mundtlig fremlæggelse for gruppen.
  - Fremlæggelsesform: Mundtlig.
- Brug erfaringer fra den 'omvendte brainstorming' til at idégenerere på praksisopgave 2.

BERGSTRANDS **Sprogpraktik** - praksis der gør en forskel
